

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

12 червня 2003 року

№20 (2634)

чись своїми успішними проектами, Британія по-ширше науково-освітні досягнення в Україні, виступаючи партнером у науково-технологічних сферах.

Проректор з міжнародних зв'язків **С.І Сидоренко** ознайомив присутніх з програмою Дня та розповів чим той чи інший захід цікавий і корисний для політехніків.

Віктор Кириленко, менеджер проектів наукової співпраці Британської Ради, знайомлячи з виставкою, повідомив, що "Інноваційна Британія" побувала у понад 60 країнах світу, в Україні демонструвалася на інформаційних ярмарках в усіх великих містах і тепер постійно перебуватиме в НТУУ "КПІ" – науково-освітньому закладі з багатою історією та потужним науковим потенціалом. На стендах, за словами В.Кириленка, розповідається про успішні програми, що працюють в Британії, з метою поширення новітніх наукових знань. Також

тетів. Фінансування вони отримують залежно від рейтингу. Старшокурсники для наукових досліджень отримують реальні завдання, часто вони ведуться за рахунок замовників. Співпраця між наукою і виробництвом в Британії передбачає короткий період від ідеї (винаходу) до її впровадження.

На запитання кореспондента "КПІ", що спільного і чим відрізняється освіта в наших країнах, **В.Кириленко**, зокрема, повідомив: у Великій Британії державна політика сприяє тому, щоб молодь йшла в науку, також дотримується гендерна рівність. Відмінності в освіті зумовлені різними підходами до потреб і змісту навчальних програм, до оцінки знань. Українські студенти мають більше навчальних годин, у них вища інтенсивність навчання.

Щодо безкоштовних програм, які проводить Британська Рада, - це вивчення мови з її носіями для військових, які беруть участь у миротворчих операціях, які звільняються в запас і передбачають

Британську Раду засновано 1934 р. Свої перші закордонні представництва вона відкрила 1938 р. в Єгипті, Польщі та Португалії. Сьогодні вона працює у 229 містах 111 країн світу. Патроном Британської Ради є королева Єлизавета II, віце-патроном – принц Уельський.

Британська Рада відкриває для людей у всьому світі можливості навчання у Сполученому Королівстві та доступ до британської творчості, ідей та інновацій, а також підтримує тривалі зв'язки між Великою Британією та іншими країнами. Діяльність Британської Ради зосереджується на освіті та навчанні, викладанні і вивченні англійської мови, мистецтві та науці. Рада сприяє обміну знаннями та інформацією, працюючи з інституціями та окремими громадянами: сприяє поширенню науково-технічних досягнень, налагодженню прямих партнерських стосунків; надає інформаційну підтримку з питань інноваційного розвитку.

Британську Раду в Україні та НТУУ «КПІ» пов'язує багаторічна плідна співпраця. Сама історія Британської Ради в Україні розпочалася в стінах нашого університету і відзначилася успішними спільними заходами в галузі освіти, культури, вивчення англійської мови, науки тощо. Останнім часом проведено низку спільних заходів у рамках проекту Технологічного передбачення в Україні, тож плідна співпраця в галузі науки продовжує розвиватися.

На знак вдячності за цю співпрацю та відзначаючи успіхи НТУУ «КПІ» в науково-дослідній та освітній діяльності як провідного науково-технічного та освітнього закладу України, Британська Рада подарувала нашому університету спеціалізовану виставку "Інноваційна Британія" на постійне використання і влаштувала з цієї нагоди День Британії під назвою "Британія: творча мозаїка".

На відкритті виставки в холі науково-технічної бібліотеки зібралися студенти, викладачі, науковці, представники промисловості. У вітальному слові перший проректор **Ю.І.Якименко** схвально охарактеризував діяльність Британської Ради в Україні, і зокрема в НТУУ "КПІ", подякував за подарунок та висказав сподівання на майбутню співпрацю.

Іан Ло, заступник директора Британської Ради в Україні, назвав КПІ першим гостинним господарем і найдавнішим партнером в Україні, подякував за багаторічну співпрацю та розповів, що, пишую-

БРИТАНІЯ: творча мозаїка

здійснюється прогнозування майбутнього (до якого треба готуватися, щоб не сталося прикрих несподіванок). До речі, в Україні вже працює програма технологічного передбачення. Приділено увагу на виставці і сталому розвитку інновацій, спрямованому на вдосконалення технологій. А ще на виставці представлені матеріали з біології та біотехнологій, адже в цьому році відзначається 50-річчя відкриття структури ДНК – носія спадкової інформації. Це відкриття було зроблене в Британії.

Менеджер також повідомив, що студенти завжди виказують цікавість до проблем та інформації, представлених на виставці. Нещодавно Британська Рада проводила низку презентаційних програм, які за тиждень відвідали 10 тис. осіб, переважно молоді.

Ознайомитися з програмою "Наука та технології в Британії" зібралася багато студентів, викладачів та науковців, навіть з інших вузів. Зокрема, було оприлюднено таку інформацію: у Британії проживає 1% населення Землі, там здійснюється 8% наукових публікацій, її науковці отримують 10% світових наукових винагород, британська наука має 7% щорічного приросту з бюджетного фінансування. Там найвища в світі кількість лауреатів Нобелівської премії "на душу населення", їх уже 72.

Королівська АН – джерело інформації, спонсор наукових проектів. Міжнародний відділ АН, зокрема, може профінансувати приїзд в Україну вченого світового рівня, що сприяє міжнародній науковій співпраці.

У Британії діє 111 університетів, кількість студентів подвоюється кожні 20 років. Щорічно здійснюється оцінка успішності діяльності універси-

Навчання в Британії

Під час проведення Дня Британії в НТУУ "КПІ" відвідувачі могли дізнатися про здобуття магістерського ступеню в Британії за фахом "Адміністративний менеджмент".

Координатор інформаційного проекту "Можливості навчання" Світлана Тимошенко розповідала нашим студентам про можливості англійської освіти, яку можна здобувати у Великобританії чи дистанційно. Найпопулярніша серед громадян нашої країни навчальна програма – це MBA – Master of Business Administration, курси, що виховують менеджерів різного рівня. Це може бути як друга, так і перша вища освіта. Ті, хто опанує цей курс, можуть працювати у будь-якій сфері бізнесу. Цей курс у Європі відрізняється від того ж курсу в Америці тим, що він розрахований в середньому на 1 рік та 2 місяці, на відміну від американського. А у Великій Британії він ще коротший – 1 рік, і тільки у Лондонській школі бізнесу – 2 роки.

У чому ж полягають особливості методів англійської освіти?

По-перше, ВНЗ не мають державної акредитації та обов'язкових навчальних програм, кожен ВНЗ викладає за власними правилами. Групи для практичних та семінарських занять у Великій Британії дуже маленькі – кожному студенту приділяється пильна увага.

Після закінчення курсу усі пишуть велику письмову роботу. Ті, хто навчається дистанційно, пишуть

свою участь у міжнародній діяльності; для партнерів, які працюють у спільних проектах.

Купа фокусів для розваг і освіти, зазначена в програмі, виявилася феєричним шоу у майстерному виконанні Річарда Робінсона. Трюки він виконував найпростіші – як зникає монета з долоні, предмет з-під аркуша, як поставити пляшку на ребро тощо. Втягуючи глядачів у своє дійство, ілюзіоніст жартував, розповідав багато цікавого і дотепного, швидко і пластично рухався. Це були не фокуси. Це був спектакль, який додавав не стільки знань, скільки захоплення вправністю майстра і гарного настрою. На жаль, не всі розуміли його барвисту англійську. Але то вже клопіт глядачів.

Упродовж всього дня в залі №12 НТБ демонструвалися документальні, науково-популярні та художні фільми про Британію, які залюбки відвідали численні студенти і викладачі. Особливо сподобалися історії про королівську родину та замки Шотландії.

Н.Ліберт

контрольну роботу у приміщенні Британської Ради за місцем проживання. Задля вступу до ВНЗ складають тести GMAT, за американським стандартом, в які входять логіка, математика, задачі тощо. Курс дистанційної освіти коштує ненабагато дешевше, ніж стаціонарної.

Також у Великій Британії дуже піклуються про тих, хто отримує освіту дистанційно. Розроблюються спеціальні комп'ютерні розважальні програми, щоб студенти не почували себе самотніми. Вони листуються між собою, спілкуються. Традиція позаштатної освіти розвинена у Англії тому, що ця країна звикла піклуватися про своїх інвалідів, тих, хто не в змозі відвідувати заняття особисто. Але форми дистанційної освіти не обмежуються Інтернетом. Це і книжки, і диски, що надсилаються поштою, і питання, що надсилаються факсом, таке інше.

У Сполученому Королівстві існує асоціація випускників, яка об'єднує усіх, хто навчався у Британських університетах, включаючи позаштатну форму. Ця асоціація вивчає попит на своїх випускників, зайнятість, допомагає з працевлаштуванням.

Ще один важливий момент – при вступі перевага надається тим абітурієнтам, які планують повернутися на Батьківщину і працювати для її розбудови.

Так що всі бажаючі мають можливість вдосконалити своє вміння менеджера у Великій Британії.

Л.Льшенко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **День Британії в КПІ**

2 **М.Згуровський: "Суспільство знань та інформації..."**

3 **На засіданні Вченої ради**

4 **Доуніверситетська підготовка: підсумки тестування**

5 **Конференція з лазерних технологій**

6 **"Творчість врятує світ"**

7 **До дня медичного працівника**

8 **Звітний концерт самодіяльності НТУУ «КПІ»**

9 **Оголошення**

ПОГЛЯД СТУДЕНТКИ

30 травня 2003 у Науково-технічній бібліотеці НТУУ "КПІ" були представлені дійсно вражаючі надбання Британії на ниві науки, надзвичайно цікаві для студентства. Також перед нами відкрили можливість здобуття освіти в цій країні та доступ до британської творчості.

Зараз важливо володіти англійською мовою, і нам надали можливість здобути гідні знання, які слугуватимуть запорукою майбутнього успіху. Надзвичайно цікавою, на мій погляд, була демонстрація документальних, науково-популярних та художніх фільмів про Британію. Звісно, показ проходив англійською мовою. Це, мабуть, спричинило деякі ускладнення при перегляді, але хочу зазначити, що бажаючих побачити колекцію кінофільмів від цього не поменшало. Це була надзвичайно захоплююча частина проведення Дня Британії в НТУУ "КПІ". Саме таким чином студенти можуть і вивчати мову, і здобувати нові знання як з історії і науки Великої Британії, так і з багатьох інших напрямів її життя. Приємно брати участь у таких подіях. І хотілося б, щоб це траплялося якомога частіше.

Тетяна Мельник, студентка ФММ

СУСПІЛЬСТВО ЗНАНЬ ТА ІНФОРМАЦІЇ

Михайло Згуровський, академік НАНУ, ректор Національного технічного університету України „КПІ”

Звернувшись до історії розвитку людства, можна побачити декілька якісно відрізняючих фаз його еволюції. Перша і найдовша має чіткі ознаки доаграрного й аграрного суспільства. Ця фаза тривала кілька десятків тисячоліть. Вона ознаменувалася здійсненням аграрної революції, в результаті якої люди селекціонували і відібрали для своїх потреб групи продуктів рослинного і тваринного походження і винайшли технології їх переробки.

Створення парової машини, перших видів механізованого транспорту та відкриття електрики символізувало перехід людства до індустріального суспільства. Тривалість цієї фази вимірюється відрізком часу, децю більшим за два століття. Здійснивши технічну революцію, ознаками якої є опанування новими видами енергії, розробка матеріалів з програмованими властивостями, створення надшвидкісного транспорту, завоювання космосу та інше, індустріальне суспільство наблизилося до кризи.

Його парадигма, яка полягала в тому, що розвиток надпотужної техніки і технологій повною мірою був збалансований з енергетичними і природними ресурсами Землі, перестала спрацьовувати. Наприкінці ХХ століття людство усвідомило, що запаси органічних видів палива, життєво важливих корисних копалин і екологічних ресурсів планети не безмежні. Тому продовження попередніх тенденцій розвитку вже через декілька десятиліть безальтернативно призведе до колапсу. Пошук нової парадигми влаштування світу, яка потребує глобалізації знань і наукових досягнень, і став передумовою виникнення наступної фази розвитку людства, пов'язаної з появою інформаційного суспільства та його найдосконалішої форми – суспільства знань. Хоча початок цієї фази можна умовно зарахувати до середини минулого століття, коли був винайдений перший комп'ютер, її стрімке зростання відбулося лише протягом останніх п'ятнадцяти років з появою глобальних інформаційних мереж, засобів телекомунікацій та Інтернету. Це явище вже отримало назву інформаційної революції.

Головні риси суспільства знань та інформації

У XV столітті людина опанувала мистецтво книгодрукування, і це привело до першого радикального «прориву» у сфері збереження, розповсюдження і передачі знань. Протягом шести століть досягнутий рівень залишався без принципних змін, навіть незважаючи на появу телефонного зв'язку, радіо та телебачення. Сучасна інформаційна революція стала можливою лише завдяки збігу декількох факторів:

– появи цифрових способів оброблення інформації; бурхливого розвитку електроніки;

– опанування людиною космосу і створення супутникових технологій зв'язку;

– розробки інформаційних мережних технологій і створенню Інтернету.

Це дозволило накопичувати й передавати у будь-які куточки світу величезні обсяги інформації з колосальними, непомітними для людини швидкостями та з дуже низькими затратами. Наприклад, зараз передача 45 Гбіт інформації в секунду в розрахунок на 1 км оптоволоконної лінії зв'язку коштує лише 0,01 цента, а ще 15 років тому це коштувало в 10 тисяч разів дорожче. За даними саміту ЮНІДО з технологічного передбачення 2003 р., щорічний приріст світового ринку інформаційно-телекомунікаційних технологій протягом останніх десяти років становив у середньому 6 – 8%, а в таких країнах світу, як Китай, В'єтнам, Польща, він досягав 25 – 27%. Розподіл цього ринку між різними регіонами світу досить нерівномірний, що відповідає загальному рівню їхнього економічного розвитку. Так, на США припадає 34% світового ринку, на Європу – 29%, Японію – 12% і на решту країн світу – 25%.

Знання перетворилися в найбільш важливий фактор суспільного розвитку. Для групи розвинених країн, які входять до організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), темпи базового довготермінового зростання економіки залежать від підтримки і розширення глобальної бази знань, що стало можливим в умовах існування інформаційного суспільства. Сьогодні ці країни розбудовують свої економіки, які ґрунтуються на знаннях, створюючи мільйони робочих місць, пов'язаних з використанням новітніх знань по групах несподівано відкритих нових напрямів і дисциплін. За даними Світового банку, в більшості країн ОЕСР за останні п'ятнадцять років зростання доданої вартості в галузях, що ґрунтуються на знаннях, у середньому становило 3%, що стабільно перевищувало темпи загального економічного зростання, які не піднімалися вище 2,3%. Частка цих галузей в сукупній доданій вартості збільшилася в Німеччині з 51% до 60%, у Великобританії – з 45% до 51%, у Фінляндії – з 34% до 42%.

Процес глобалізації прискорює ці тенденції. Порівняльні переваги національних економік уже меншою мірою визначаються багатством природних ресурсів або дешевою робочою си-

лою і дедалі більше – конкурентним застосуванням знань та науковими інноваціями. Суспільний прогрес сьогодні визначається насамперед процесом накопичення знань, що забезпечує нагромадження капіталу. В країнах ОЕСР обсяги капіталовкладень у нематеріальні активи, що формують національні бази знань, зокрема в професійну підготовку кадрів, наукові дослідження, патентування та ліцензування, програмне забезпечення для обчислювальних систем, маркетинг, дорівнюють, а інколи й перевищують капіталовкладення в основні фонди.

На жаль, країни, що розвиваються, і країни з перехідною економікою, до яких належить і Україна, ще не повною мірою використовують усі переваги й потенційні вигоди, які надає інформаційне суспільство. Генерування і використання знань, інвестиції в науку та освіту задля забезпечення сталого розвитку і підвищення рівня життя в різних країнах істотно різняться. За даними Світового банку, 85% сукупних світових інвестицій в науку здійснюють країни-члени ОЕСР, 11% – Індія, Китай і

ніки на чолі з академіками С.Лебедевим і В.Глушковым. Ще у 70–80 роки минулого століття академік Глушков сформулював низку дуже важливих ідей, пов'язаних з інформатизацією суспільства, зокрема з впровадженням електронних грошей, розробкою державних АСУ тощо, які у поєднанні дають можливість говорити про формування інформаційного суспільства.

Академіки В.Михалевич, І.Сергієнко, О.Кухтенко, О.Івахненко та інші підняли ці ідеї на високий рівень, чим прославили українську школу кібернетики у світі. Особливістю українського підходу була значна частка інтелектуалізації інформаційного суспільства. Розроблені українською школою напрями, такі, як штучний інтелект, нові підходи до розробки ЕОМ тощо, характеризувалися як новий якісний рубіж у світовій кібернетичній діяльності мозку людини.

Ці концепції були покладені в основу Національної програми інформатизації, прийнятої Верховною Радою України в 1998 р.

проектів законів «Про діяльність у сфері інформатизації», «Про концепцію національної інформаційної політики», «Про електронний цифровий підпис», «Про внесення змін до діючого Закону «Про інформацію» та інші, всього 32 проекти законів.

Але, попри важливі рішення, що приймаються, технічний рівень і масштаби застосування інформаційних технологій в Україні залишаються значно нижчими порівняно з європейськими показниками.

Зокрема рівень охоплення

світовими телефонними лініями зв'язку в Україні – 30%, у Європі – 40%;

мобільною телефонією в Україні – 5,5%, в Європі – 50%; Інтернетом – в Україні 4,5%, в Європі 36% (див. табл.).

Слід зазначити, що темпами річного приросту всіх видів інформаційних ресурсів Україна значно випереджає країни Європи у зв'язку з істотною ненасиченістю вітчизняного ринку цими технологіями. Окрім того, за останні п'ять років цей ринок став найприбутковішим в Україні. Так, за даними Держкомстату України, сукупний дохід від послуг усіх видів зв'язку і телекомунікацій в 2002 р. становив 10,7 млрд. грн., а в першому кварталі 2003 р. – 2,875 млрд. грн. Бачимо, що річні доходи від цієї діяльності дорівнюють п'ятій частині бюджету країни.

Особливістю ринку телекомунікацій України є його значна монополізація компаніями УКРТЕЛЕКОМ та УТЕЛ (100% останньої належить УКРТЕЛЕКОМ), які фактично повністю контролюють надання всіх видів міжміського, міжнародного і місцевого телефонного зв'язку. Цим, насамперед, пояснюється відсутність гнучкості в тарифній системі для цих видів зв'язку та завищені ціни на них, порівняно з міжнародними показниками.

Саме ці сектори характеризуються найвищими доходами, які в 2002 р. сягнули 6,4 млрд. грн. Тому майбут-

ський мережевий інформаційний центр» (UANIC) об'єднав представників усіх недержавних Інтернет-співтовариств та представників держави з метою координації діяльності провайдерів, розвитку Інтернету в Україні і в перспективі – адміністрування національного домену UA.

Цифрова нерівність

Використання знань та інформації як визначальної продуктивної сили на користь переважно розвинених країн та найбільших транснаціональних компаній призводить до того, що в усьому світі, як усередині окремих країн, так і між ними, збільшується нерівність доходів. Так, у 1973 р. розрив у доходах між найбагатшими і найбіднішими країнами визначався співвідношенням 44:1, а зараз – 72:1 (Світовий банк).

Сьогодні половина жителів планети живе менш ніж на 2 долари щодня. На жаль, доходи більшості населення України також не перевищують цього рівня. Причому 4,5 млрд. з 6,1 млрд. людей проживають у країнах, що розвиваються. Блага цивілізації для цієї групи залишаються недосяжними.

Водночас розпорядником переважної більшості благ є лише 100 млн. людей на Землі, які мають річний прибуток 20 тис. дол. і більше (В.Фортов, ВВШ, № 1, 2001).

Розрив між цими двома групами за рівнем життя протягом останніх двадцяти років зріс майже удесятеро. Ця тенденція дуже тривожна з погляду збільшення кількості конфліктів у світі, зростання корупції, тероризму, злочинності, погіршення екології і медичного забезпечення людей. Такі диспропорції створюють величезні проблеми для розвитку нової економіки.

Справді, на початку ХХІ століття 80% людей у світі жодного разу не користувалися телефоном і 93% не використовували комп'ютер. Збільшується розрив у сфері розвитку та використання інформаційних технологій між розвиненими країнами та рештою світу, між різними верствами населення всередині країн – багатими і бідними, молодими і людьми похилого віку, здоровими порівняно з інвалідами тощо. Це явище відоме як цифровий розподіл (Digital Divide), або цифрова нерівність. Цифрова нерівність визначає здатність країн або окремих верств населення у відповідних межах використовувати, адаптувати, генерувати і розповсюджувати знання.

Цифрова нерівність має декілька

вимірів. У глобальному масштабі розподіл інтернет-вузлів по регіонах світу, порівняно з розподілом чисельності населення, ілюструється на рис. 1. Така дедалі більша різниця стає перешкодою для подальшого розвитку міжнародного співробітництва, торгівлі й узагалі економічного та політичного розвитку планети.

Ще один вимір цифрової нерівності полягає в тому, що 80% обсягу інформаційного і програмного продукту в світі сьогодні створюється англійською мовою, але 75% населення Землі її не знають. Це викликає гостру потребу у формуванні в більшості країн чи регіонів світу власних інформаційних середовищ за умови їх сумісності. За рахунок цього доступ до глобальних інформаційних ресурсів для значної кількості населення світу значно розширюється. Останнім часом успішно розширюється глобалізаційним тенденціям, дуже активізувався процес формування великих груп людей, які спілкуються в Інтернеті однією мовою, попри їхню належність до тієї чи іншої країни. Світовий розподіл користувачів Інтернету за мовною ознакою наведений на рис. 2 (www.globalreach.bizglobstats). На жаль, в цьому розподілі немає великої етнічної групи людей, яка могла б і бажала б спілкуватися в Інтернеті українською мовою. Тому є потреба в якнайшвидшому відтворенні українською мовою операційної системи WINDOWS та інших програмних продуктів компанії MICROSOFT.

Інформаційна нерівність існує і всередині окремих країн, що визначає її наступний вимір. Технологічні зміни призводять до того, що деякі групи населення, які й так були позбавлені

Інформаційні ресурси України станом на грудень 2002 р.

Вид ресурсу Показник	Лінії фіксованого телефонного зв'язку	Мобільний телефонний зв'язок	Інтернет-користувачі	Інтернет-хости	Розповсюдження персональних комп'ютерів	Розповсюдження електронної комерції	
							Кількість
УКРАЇНА	Кількість	14,4 млн.	2,64 млн.	2,16 млн.	71,7 тис.	1,1 млн.	216 тис. чол.
	Рівень охоплення	30%	5,5%	4,5%	0,15%	2,3%	0,45%
	Річний приріст	10%	70 -80%	34%	23,1%	14%	3%
ЄВРОПА (15 країн)	Кількість	176 млн.	220 млн.	158,4 млн.	15 млн.	140 млн.	88 млн. чол.
	Рівень охоплення	40%	50%	36%	3,4%	32%	20%
	Річний приріст	–	10,5%	13%	9,4%	–	–

Джерела: MCE, RIPE, www.isu.org.ua

Бразилія та нові промислово розвинені країни Східної Азії, і лише 4% – решта країн світу, до яких належить і Україна. Тому країни з передовою економікою створили для себе благодатне замкнене коло, коли результати наукових досліджень і якісної підготовки кадрів забезпечують створення нових багатств, які є основою для подальшої підтримки власної науки та освіти.

Інформаційне суспільство в Україні

Україна з 48-мільйонним населенням має один з найвищих у світі індексів освіченості (98%) і величезний потенціал, але залишається країною з низькотехнологічною промисловістю і слабозрозуміною інфраструктурою.

Цей фактор наводить на сумні роздуми, тому що саме Україна змогла в 1952 р. створити третій у світі комп'ютер після США та Великобританії, саме Україна сформувала всесвітньо відому школу в галузі кібернетики та обчислювальної тех-

на превеликий жаль, сьогодні виконання Національної програми інформатизації втратило інтелектуальну складову і звелось переважно до впровадження систем транспортування інформації, тобто систем зв'язку. Вирішення цього питання дуже важливе, але не основне, бо якщо звести все до цього, нам залишиться роль звичайних, певним чином – залежних користувачів, а не ідеологів і розробників інформаційних систем.

Водночас такі важливі завдання, як розробка стратегії розвитку України, розробка державного бюджету та інші питання державного будівництва – це складові інтелектуальних кібернетичних проблем. Саме цієї складової в нинішній державній політиці інформатизації ми не бачимо, тоді як значний інтелектуальний потенціал НАНУ й університетів України в цій сфері не використовується.

Дуже важливими елементами інформатизації країни є прийнята Міністерством освіти і науки програма інформатизації середньої школи, розробка Верховною Радою України

приватизація УКРТЕЛЕКОМУ викликає величезний інтерес в іноземних інвесторів, насамперед у російських.

Другим за прибутковістю є сектор мобільного телефонного зв'язку. 2002 р. він дав 2,7 млрд. грн. прибутку. Безперечні лідери на цьому ринку – два оператори КІВІСТАР GSM та UMC. Цим компаніям належать практично рівні частки ринку. Завдяки конкурентній боротьбі між ними стають помітними розширення номенклатури послуг, підвищення їхньої якості та поступове зниження тарифів.

Розвиток українського сегменту комп'ютерного зв'язку, зокрема Інтернету, протягом останніх п'яти років характеризується стабільним зростанням. Приріст доходів у 2002 р. склав 164%, що навіть перевищило прибутковість від мобільного телефонного зв'язку. Кількість провайдерів на цьому ринку наблизилася до 300. Але найбільший серед них – УКРТЕЛЕКОМ. Створений в листопаді 2002 р. «Україн-

– ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

сучасних можливостей цивілізації, відокремлюються від елітної частини населення ще більше, а частка перших у більшості країн світу, включно з країнами ОЕСР, постійно зростає. До цієї групи людей насамперед належать сім'ї з невеликим достатком, селяни, люди похилого віку, інваліди, а в деяких країнах – ще й представники етнічних меншин та жінки.

Інформаційна нерівність великою мірою наявна й в Україні. З одного боку, наша країна належить до групи п'ятдесяти найбільших країн за кількістю населення і за площею території, але за індексом телекомунікаційної підготовленості (Network Readiness Index) вона посідає лише 70-те місце серед 80 країн, оцінених за цим критерієм (www.weforum.org/gitr). З іншого боку, в нашій країні інформаційні ресурси та їх споживачі розподілені дуже нерівномірно.

Так, 2002 р. рівень охоплення населення фіксованим телефонним зв'язком досяг 30 ліній на 100 осіб. У Києві він перевищує 46%. У найбільших обласних центрах України він коливається від 35% до 45%. Але в сільській місцевості, особливо в Західній Україні, телефонізацією забезпечено 2 – 3% населення. Понад 3 млн. українців перебувають у черзі на підключення до телефонного зв'язку. Щодо охоплення Інтернетом, то Київ нараховує 55% українських споживачів, ще одна третина (29%) перебуває в містах Одесі, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Львові, Запоріжжі. На жаль, цієї можливості ще практично не мають жителі сільської місцевості, мало забезпечені сім'ї, інваліди, люди похилого віку і навіть частина збіднілої інтелігенції, тобто всього 46 млн., або 95,5% населення України. Це є однією з причин глибокої соціально-економічної кризи суспільства, оскільки його переважна більшість відокремлена від актуальних світових знань та інформації і їх генерування. Вселяє надію лише та обставина, що користувачами Інтернету й інших інформаційних технологій переважно є молоді, які і має стати провідником майбутніх перетворень.

Наука й освіта у суспільстві знань та інформації

Нові можливості, які несуть з собою інформаційна революція, створюють виклик традиційним системам генерування, розповсюдження та передачі знань, тобто системам науки й освіти. Потужні бази даних і знань відіграють роль гігантських «сховищ» для нескінченних фактів і базових даних у всіх сферах людської діяльності, а глобальні комп'ютерні мережі стають потужними інструментами для високошвидкісного доступу до цієї інформації з будь-якого кутка світу.

У зв'язку з цим істотно зростає роль методологічних, системних, міждисциплінарних знань людини, необхідних для раціонального й осмисленого оперування з різноманітними знаннями і даними з метою вирішення нових, нестандартних проблем. У цій новій парадигмі найголовніше місце відводиться аналітичним здібностям ученого чи педагога, тобто його спроможності шукати і знаходити необхідну інформацію, точно формулювати проблеми і гіпотези, вбачати в сукупностях даних певні закономірності, знаходити розв'язок складних міждисциплінарних задач.

Ці обставини створюють нові можливості, але й уносять нові проблеми в методологію та організаційні засади сучасної науки й освіти. Наука стає капіталовкладенням у світовий громадський інтерес. Через дослідження та освіту вчені як учасники глобального інформаційного процесу сприяють створенню та розповсюдженню знань. Це великою мірою впливає як на добробут окремого народу, так і на світові економіки в цілому.

Науковий прогрес спирається на повний відкритий доступ до

даних, які і відбивають загальні факти природи чи суспільного розвитку. Цей принцип привів до проривів у науковому пізнанні, а також до економічних та суспільних винагород. Але протягом останнього часу вільний доступ учених до загальноприродничих та суспільних даних стає дедалі обмеженим, що викликає гострі дискусії у світовому науковому співтоваристві. При цьому на користь відкритого доступу до даних наводяться такі аргументи:

Дані, одержані в результаті державно-фінансових досліджень, є всенародним надбанням, здобутим в інтересах усього народу. Вони мають бути максимально відкритими та доступними. Доступність може в розумних рамках обмежуватися лише інтересами національної безпеки, захистом конфіденційності, прав інтелектуальної власності та ексклюзивними правами основних розробників, що діють обмежений час.

Вчені є як користувачами, так і виробниками баз даних у конкретних розділах знань. Але науки бази даних не-

нові закони в цій сфері, особливо для країн, які формують свої законодавчі простори, не повинні порушувати встановленого балансу щодо забезпечення повного та відкритого доступу до даних, необхідних для наукових досліджень і освіти.

Реакцією світової наукової громадськості на обмеження відкритого доступу до даних із боку приватного сектора економіки була потужна громадська активність великої кількості фахівців у галузі інформаційних технологій, спрямована на спільне розв'язання актуальних проблем сьогодення та забезпечення потреб суспільства в інформації. Ця розподілена добровільна діяльність привела до появи відкритого інформаційного середовища, в якому було встановлено загальні правила і стандарти для всіх проєктів, що розглядалися вченими, та створено потужні громадські інформаційні домени, відкриті для вільного доступу. В цьому середовищі стало можливим виконання глобаль-

перевіреними обчислювальними можливостями.

Таким чином, однією з найважливіших якісних рис явища «наука без кордонів» стала розподілена добровільна діяльність вчених, спрямована на створення нового соціального капіталу і громадське виробництво інформації.

Суспільство знань та інформації вносить суттєві якісні зміни і в методологію сучасної освіти. У зв'язку з ліквідацією бар'єрів, обумовлених фізичними відстанями, найрозвиненіші університети світу активно входять у географічні простори інших країн, де успішно конкурують із місцевими навчальними закладами, маючи доступ до студентів у будь-якій країні світу через Інтернет і канали супутникового зв'язку. Це дистанційне навчання часто розглядається не як альтернативне традиційному, а як таке, що доповнює останнє новими можливостями, не властивими людині. Насамперед воно забезпечує неперевершену швидкість оновлення знань, які вибираються зі світових інформаційних ресурсів. Воно дозволяє без обмежень розширити аудиторію викладача, ігноруючи при цьому географічні кордони. Ця форма дозволяє максимально наблизитися до спеціальних потреб інвалідів при отриманні ними освіти. Країни, які володіють більш прогресивними дистанційними технологіями та методологіями навчання, залучають студентів, незалежно від місця їх проживання і отримують за це величезні фінансові ресурси, але найголовніше – вони «прив'язують» до себе високоякісний людський капітал.

За даними Світового банку, тільки у США функціонує понад 3 тис. навчальних закладів, які спеціалізуються на професійному навчанні в діалоговому режимі. У 33 штатах США створено віртуальні університети, 85% усіх місцевих коледжів пропонують дистанційні курси в режимі он-лайн. Віртуальний університет м. Монтеррея (Мексика) пропонує 15 програм підготовки магістрів через систему телеконференцій та Інтернет. Ці програми охоплюють 50 тис. студентів по всій Латинській Америці. В Південній Кореї нараховується 15 віртуальних університетів, які пропонують 66 програм підготовки бакалаврів і охоплюють 14550 студентів свого регіону. Декілька сотень дистанційних програм пропонують різні університети Європи, активно починає діяти у цій сфері Росія.

Україна, маючи кілька центрів дистанційного навчання, вже зробила перші істотні кроки. Це навчання визначене як окрема форма в Законі України «Про вищу освіту», розроблено і затверджено «Концепцію розвитку дистанційного навчання в Україні», Кабінету Міністрів України надана програма розвитку цієї нової форми. Але слід провести ще значну

По-перше. Навчальні програми мають забезпечувати студентів такими базовими знаннями і навичками, необхідними для розвитку в усіх, хто навчається, можливостей і потреб оновлювати свої знання впродовж усього життя.

По-друге. Навчальні заклади повинні пропонувати ширший вибір програм для різних категорій людей з різноманітними мотиваціями і цілями. Мають враховуватись потреби людей, незалежно від їхнього віку, які хотіли б змінити професію, отримати другу освіту, підвищити свій професійний рівень та кваліфікацію за рахунок короткотермінового навчання.

По-третє. З метою задоволення потреб галузей економіки, що швидко змінюються, необхідно мати ефективні механізми взаємодії з ринком праці, наприклад, важливо налагодити постійну систему моніторингу роботи випускників за місцем працевлаштування, проводити регулярні консультації з роботодавцями та випускниками і за цими результатами здійснювати корекцію навчальних програм. Це завдання стає можливим для виконання, якщо воно здійснюється з застосуванням Інтернету в асинхронному режимі або режимі он-лайн.

По-четверте. Проблема оцінки якості навчання у віртуальних чи дистанційних університетах дуже складна не лише для нашої країни, а й для фахівців у цьому секторі освіти з усього світу. Аби суспільство могло переконавшись в тому, що курси, програми і дипломи, які пропонуються в рамках дистанційного навчання, відповідають необхідним стандартам, потрібні надійні, прозорі і зрозумілі процедури оцінювання якості навчання, відмінні від традиційних. Очевидно, оцінювачі мають не так матеріальна база, професорсько-викладацький склад, методичне забезпечення тощо, оскільки ці складові в умовах віртуальних університетів втрачають свій звичайний сенс, а кваліфікація, здібності і знання випускників.

По-п'яте. У відповідь на появу нових сфер науки і технологій потребують змін традиційні університетські дисципліни. Виникає необхідність відходу від класичних підходів, що ґрунтувалися на конкретних дисциплінах, і наближення до проблемно орієнтованих методів формування знань, а також зменшення дистанції між фундаментальними і прикладними дослідженнями. Професійна підготовка та дослідження в нових сферах знань потребують інтеграції цілої низки дисциплін, які раніше вважалися самостійними і непов'язаними між собою. В результаті виникають міждисциплінарні і мультидисциплінарні програми навчання. Нові форми генерування знань потребують не лише реконфігурації університетських кафедр і факультетів, а й реорганізацію наукових досліджень та підготовки фахівців, орієнтованих на вирішення складних міждисциплінарних проблем.

І останнє. Впровадження нових педагогічних підходів, що ґрунтуються на альтернативних механізмах передачі знань, є ще однією можливістю суспільства знань та інформації. Одночасне використання мультимедійних засобів, комп'ютерів та Інтернету дозволяє зробити процес навчання більш інтенсивним та інтерактивним. За висновками Світового банку, найкращий результат досягається шляхом застосування таких методів, як взаємне навчання, самоорганізація, емпіричне навчання, навчання в умовах, наближених до реальних, навчання з використанням ресурсів та проблемно орієнтоване навчання, рефлексія, критичний самоаналіз, а також поєднання цих методів у будь-яких варіантах.

Таким чином, суспільство знань та інформації несе людству нові виклики та величезні можливості для розв'язання його головних проблем, а також забезпечення подальшого розвитку. Але воно вимагає активної участі всього світового співтовариства в осмисленні та втіленні в життя нової парадигми. Тому дуже важливо, щоб наша країна не відставала від цих світових процесів і повною мірою скористалася благами цивілізації XXI століття.

Розподіл інтернет-вузлів і населення Землі по регіонах станом на березень 2003 р. (дані Міжнародного союзу телекомунікацій ООН і фонду ООН по народонаселенню)

часто є статичними. У ході своїх досліджень вчені часто звертаються до різних баз даних з метою створення нової бази, призначеної для потреб конкретних досліджень. Синтез даних, отриманих із різних джерел, дає можливість нового погляду та прогресу в розумінні природи і є суттєвою складовою наукового процесу. Історія науки багата на приклади, коли збір даних відіграв вирішальну роль у науковій революції, яка, своєю чергою, мала великий вплив на суспільство. Можна відзначити, що дані справді є життєдайними соками науки.

Ринкова модель доступу до даних непридатна для досліджень і освіти. В науці важливіші принципи кооперативності, порівняно з принципами конкурентності. Жодна людина, організація чи навіть країна не можуть самостійно зібрати всіх даних, необхідних для цілісного розгляду складних наукових проблем. Таким чином, підходи, що сприяють обміну даними, необхідні для прогресу науки та для досягнення у результаті цього соціальних винагород. Якщо дані є формально доступними для наукових цілей, але плата за доступ до них непомірно висока, то негативний вплив на науку буде такий самий, як і при закритому доступі до даних. Це особливо стосується вчених у країнах, що розвиваються.

Публікація даних багато важить для наукових досліджень та розповсюдження знань. Достовірність результатів досліджень залежить від відкритої публікації даних, на які спираються ці дослідження і які дають можливість відтворення одержаних результатів різними вченими. Обмеження щодо публікації даних та вимога до колег повторно збирати дані з оригінальних джерел підриває можливість вчених розповсюджувати знання.

Інтереси власників баз даних мають бути збалансовані з потребою суспільства у відкритому обміні ідеями. З огляду на великі інвестиції у збір даних та їх актуальність для суспільства, важливо, щоб дані використовувалися в максимальному обсязі. Дані, зібрані для різних цілей, завжди будуть корисними для науки. Юридичні засади та суспільні відносини мають сприяти створенню балансу між індивідуальними правами на дані та суспільною вигодою від обміну ними.

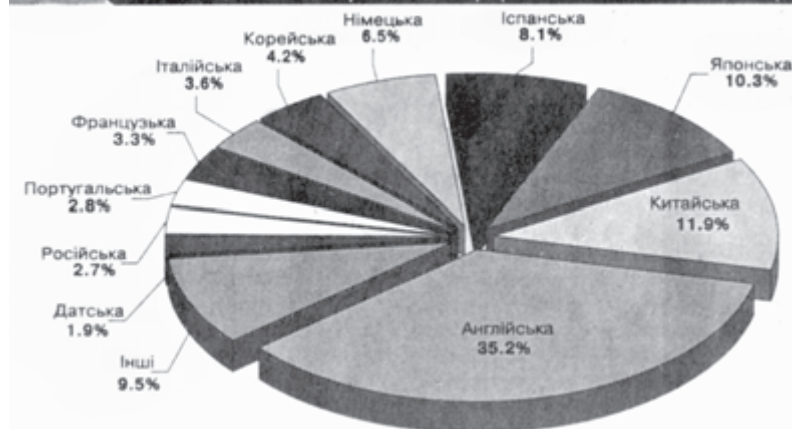
Законодавці мають враховувати, який вплив мають закони про інтелектуальну власність на наукові дослідження та освіту. Баланс, досягнутий у чинних законах розвинених країн про інтелектуальну власність, хоч і недосконалий, але він сприяв розквіту науки. Тому будь-які

них наукових та освітніх проєктів, у яких одночасно беруть участь тисячі дослідників – професорів і студентів із різних країн світу. В науці та освіті вийшли нові явища під назвою «наука без кордонів» та «освіта без кордонів», які функціонують у формі так званих віртуальних лабораторій та віртуальних або дистанційних університетів, відповідно.

Так, на добровільних засадах у режимі віртуальної лабораторії було розроблено широко відому систему ЛІНОКС. Дедалі більшого значення набуває проєкт ГУТЕНБЕРГ, який полягає в «конвертації» книжкових текстів із метою їх доступності в Інтернет. Великою популярністю серед російськомовного населення планети користується аналогічний проєкт електронної бібліотеки Максима Мошкова.

Надзвичайно цікавим виявився проєкт НАСА, пов'язаний із побудовою карти кратерів вулканів на планеті Марс. На сайті НАСА було ви-

Рис. 2. Світовий розподіл користувачів Інтернету за мовною ознакою станом на березень 2003 р. (загальна кількість 649 млн.)

ставлено початковий варіант карти. Всіх охочих дослідників із різних країн світу запросили до обговорення цієї карти та внесення корективів до неї. В результаті на основі консенсусу з'явився варіант карти, що офіційно вважається найбільш точним.

Унікальним став проєкт Каліфорнійського університету, який отримав назву «Домашні мережі». Згідно з цим проєктом, тисячі добровольців підключили свої домашні комп'ютери до спільної мережі відповідно до встановлених протоколів. У результаті було сформовано гігантський розподілений суперкомп'ютер із не-

роботу з акредитації дистанційних програм та державного визнання дипломів, отриманих за такою формою навчання.

Інновації у сфері інформаційних і телекомунікаційних технологій ставлять нові непрості завдання. Вони торкаються педагогіки, методики, адміністративного управління та фінансування, потреб забезпечення якості навчання, прав інтелектуальної власності тощо. У контексті радикальних перетворень вищої освіти, викликаних появою суспільства знань та інформації, є декілька важливих аспектів.

На засіданні Вченої ради

Перед початком розгляду питань порядку денного головуючий на засіданні ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З.Згуровський від імені Вченої ради із ювілейним днем народження привітав професора Б.П.Ковальського, професора А.І.Петрука було поздоровлено із присвоєнням йому почесного звання "Заслужений діяч науки і техніки України", за сумлінну працю і особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих спеціалістів та плідну наукову діяльність Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України було вручено професору О.П.Макаревичу. Дипломи лауреатів переможців конкурсу університету за кращий дипломний проект (роботу), присвяченого 100-річчю 1-го випуску КПІ було вручено студентам – переможцям конкурсу – та їх керівникам. Також було оголошено наказ ректора із подякою викладачам за високий рівень керування дипломним проектуванням.

Голова ради старіших енергетиків України Є.І.Чулков вручив професору Л.О.Кесовій нагрудний знак "Заслужений енергетик СНД" – за заслуги в розвитку електроенергетики країн-учасниць СНД. Кількома днями раніше такі ж відзнаки були вручені професорам А.В.Праховнику та В.О.Христинчу.

Дипломи та грошову нагороду отримали 11 студентів, що брали активну участь в організації з'їзду ветеранів-енергетиків СНД. М.З.Згуровський поздоровив головного редактора "Київського політехніка" доцента В.В.Янкового із обранням його до Національної спілки журналістів України. Наприкінці урочистої частини засідання ректор університету від імені Вченої ради висловив подяку за спільну працю, високий професіоналізм проректору з навчально-виховної роботи доценту І.В.Коробку та керуючому справами університету доценту С.П.Гожю та проінформував про нові призначення на посаду проректора з навчально-виховної роботи Геннадія Борисовича Варламова, а на посаду керуючого справами університету Андрія Івановича Бабенка.

Із доповіддю про підсумки атестаційних вступних випробувань на пер-

ший курс університету виступив перший проректор з навчальної роботи член-кореспондент НАН України Ю.І.Якименко. Звіт про розгляд даного питання на відкритому засіданні приймальної комісії подаємо окремо.

Після заслуховування та розгляду прийнято до відома інформацію проректора з адміністративно-господарської роботи та розвитку матеріально-технічної бази доцента М.В.Печеника про стан готовності навчальної бази та гуртожитків університету до нового навчального року.

Начальник навчально-методичного управління університету професор В.І.Шеховцов доповів присутнім про виконання плану заходів щодо відзначення 100-річчя першого випуску КПІ. Значимість цієї ювілейної дати було підкреслено у виступі М.З.Згуровського, за висловлюванням ректора її відзначення є наступним кроком для концентрації зусиль колективу університету у його подальшому розвитку та вирішенні поставлених завдань; увага керівників підрозділів університету була спрямована на необхідність виконання певних заходів, зокрема, відзначення кращих співробітників за досягнення в навчальній та науковій роботі тощо.

Вченою радою за доповіддю проректора з наукової роботи член-кореспондента НАН України М.Ю.Ільченка було затверджено підсумки присудження премій НТУУ "КПІ" за кращі науково-методичні праці у 2002-2003 навчальному році. Плануємо окремо подати інформацію про лауреатів – переможців конкурсу та їхні роботи.

За поданням голови виконкому Київської організації Спілки науковців та інженерних об'єднань України В.П.Дехтяренка було заслухано питання про створення та розгортання діяльності Ради організації науково-технічних товариств у НТУУ "КПІ". На черговій конференції організації в січні 2003 р. президентом Київської організації Спілки НІО було обрано ректора НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського. Було розглянуто та прийнято першочергові заходи по створенню в університеті об'єднання первинних організацій науково-технічних товариств,

керівникам підрозділів запропоновано подавати пропозиції для їх включення в Програму інноваційного розвитку промислового потенціалу Києва та районів на 2003-2006 рр.

За доповіддю В.І.Шеховцова було затверджено рекомендації конкурсних комісій про призначення на вакантні посади завідувачів кафедр: теорії, практики та перекладу французької мови – доцента І.С.Полюк, основ перекладу англійської мови – доцента Т.П.Павлову, теплотехніки та енергозбереження – професора В.І.Дешка, технології поліграфічного виробництва – професора П.О.Киричка, математичного моделювання економічних систем – професора В.О.Капустяна. Ректор університету професор М.З.Згуровський тепло поздоровив щойно призначених завідувачів кафедр, висловив від імені Вченої ради глибоку подяку за багаторічну сумлінну працю на посаді завідувачів кафедр: технології поліграфічного виробництва – доценту О.Ф.Розуму, математичного моделювання економічних систем – професору В.І.Іваненку. За питаннями голови експертно-правової комісії професора Ю.Ф.Зиньовського до нагородження Почесною грамотою Міністерства освіти та науки України представлено професора В.М.Писаренка.

У зв'язку із розвитком науково-освітнянських зв'язків нашого університету такладами Республіки Індія в червні поточного року планується візит міністра розвитку людських ресурсів, науки та технології Індії М.М.Джоші, відомого індійського вченого-фізика (спеціальність спектроскопія), члена зарубіжних Академій, пропагандиста наукових знань, послідовного популяризатора ідей соціальної справедливості. Створенню особистості зацікавленості міністра М.М.Джоші у розвитку відповідних відносин з Україною, встановленню зв'язків та співпраці із НТУУ "КПІ" сприяють, за рішенням Вченої ради, призначення міністру розвитку людських ресурсів, науки і технології Індії, професору М.М.Джоші звання "Почесний доктор НТУУ "КПІ".

Ю.Москаленко

319 по 23 травня в кримському місті Кацівелі, відбувалась Міжнародна наукова конференція "Лазерні технології у зварюванні та обробці матеріалів".

У конференції взяли участь близько 120 учасників з України, Польщі, Німеччини, Росії, Бельгії, Японії, Білорусі, Франції, США, які представляли 40 ВНЗ та наукових установ.

Організаторами виступили науковці НТУУ "КПІ" ММІ кафедри лазерної технології та техніки на чолі з професором В.С.Коваленком, та фахівці Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона НАНУ на чолі з Б.С.Патоном.

Під час роботи конференції обговорювалися майже всі галузі та методи використання лазерів та лазерної техніки: від історії виникнення до

них технологій з різних країн світу, що є додатковим стимулом стати дослідним фахівцем із цієї перспективної галузі.

Офіційною мовою конференції була англійська, доповідачі різних країн користувалися цією міжнародною мовою, а наші студенти, які вільно спілкуються англійською, змогли обговорити багато цікавих пропозицій від відомих іноземних наукових установ та підприємств. Ті студенти, які англійською не володіли, зрозуміли, що добра технічна база недостатня, щоб стати затребуваним та досвідченим спеціалістом.

Крім офіційної частини проводились цікаві екскурсії до найвищої гори Криму Ай-Петрі, до Массандрівського, Воронцовського та Ливадійського

Міжнародна конференція з лазерних технологій

Учасники конференції студенти ММІ С.Ткаченко і Р.Жук зустрічають японську делегацію

перспектив зросту виробництва лазерних апаратів до 2010 року.

Цікавими були доповіді і студентів ММІ: власноруч робили презентації у форматі Power Point, які ні на краплю не поступались доповідям іноземних доповідачів.

Студенти, які відвідали цю престижну конференцію, мали змогу безпосередньо спілкуватися з всесвітньо відомими фахівцями з лазер-

палаців, де знову і знову можна було милуватись та захоплюватись дивовижними краєвидами.

Конференція пройшла у дуже приємній атмосфері взаємоповаги та доброзичливості, в місті, де сама природа допомагає людині розкрити її тямніші, в місті, де навчатись є задоволенням, де мріється.

Катерина Кривонос, студентка ММІ (МЛ-82)

КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ ТВОРЧОСТІ

22-23 травня в НТТУ "КПІ" на базі факультету соціології пройшла VII Міжнародна науково-теоретична конференція з філософських проблем творчості. Цьогорічне наукове зібрання, яке традиційно відбувається раз на два роки, проходило під девізом "Творчість врятує світ", який зумовив основну проблематику пленарного засідання та роботи п'яти секцій.

У роботі конференції взяли активну участь понад 100 вчених провідних педагогічних закладів та наукових установ України, науковці з Білорусі, Росії, Польщі. Наукові доповіді представили також фахівці з Прибалтики.

Під час роботи секцій "Методологічні та світоглядні застави творчості", "Наукова та науково-технічна творчість", "Культурологічні проблеми творчості", "Проблеми соціальної творчості" та "Педагогічна творчість" було розглянуто основні аспекти творчості стосовно людського буття, оскільки творчість, як це підкреслює завідувач кафедри філософії НТУУ "КПІ" проф. Б.В.Новіков, – це вища форма людської діяльності.

Глибоку зацікавленість учасників викликала доповідь на пленарному засіданні кандидата філософських наук доцента Марії Олексіївни Шкепу, присвячена проблемності

всесвітньої історії в контексті сучасного рефлексивного мислення.

Серед наукових доповідей, представлених під час роботи першої секції, на якій я був присутній, слід відмітити виступи викладача нашого університету І.А.Муратової, присвячений ролі творчості в становленні людської особистості; доцента з Дніпродзержинська О.В.Климової, яка розглядала особливості сучасної суспільної практики в трансформації релігійної свідомості; магістранта НТУУ "КПІ" В.Покорської, яка торкнулася питання відчуження людини у формах сучасної суспільної свідомості.

У цілому ж можна зробити висновок, що VII Міжнародна науково-практична конференція з питань творчості, торуючи шлях, закладений фундаторами цієї цікавої справи, зробила певний внесок у розвиток уяви про проблему, навколо якої точаться дискусії, а також виділила вузлові питання, які мають розв'язати організатори при підготовці наступної конференції, враховуючи при цьому, що для більш широкого залучення учасників, пошуку нових форм роботи і кола обговорюваних питань вистачає часу.

В.Миколаєнко

ВІДКРИТЕ ЗАСІДАННЯ ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ

30 травня в залі засідань Вченої ради під головуванням ректора НТУУ "КПІ", академіка НАН України М.З.Згуровського відбулося відкрите засідання приймальної комісії, присвячене підведенню підсумків тестування слухачів системи доуніверситетської підготовки – першого етапу прийому абітурієнтів на перший курс факультетів та інститутів університету.

У виступі М.З.Згуровського було детально проаналізовано даний етап за станом справ на кінець травня поточного року. Як і в минулому році, НТУУ "КПІ" повинен забезпечити за державомовленням якісний прийом близько 5 тис. осіб. Системою доуніверситетської підготовки було охоплено 7 тис. слухачів, що свідомо обрали наш університет, ознайомлені із його структурою, специфікою навчання, факультетами та спеціальностями. До розгалуженої системи довузівського навчання було також залучено близько 200 шкіл, які мають програми, узгоджені зі вступними іспитами. Ті особи, що пройшли випускні випробування, за висловлюванням ректора, показали дуже хороші результати. Надалі М.З.Згуровський охарактеризував заходи,

що дозволяють забезпечити об'єктивний відбір конкурсанти. Уже другий рік випробування організовані за новою системою, а саме – шляхом тестування. Центр тестування працює незалежно від приймальної комісії, що підвищує об'єктивність випробувань, тестові завдання формуються безпосередньо перед іспитами із використанням системи випадкових величин, навіть батьків випускників було запрошено до формування завдань.

НТУУ "КПІ" не робить секретів із результатів тестування. Кожний бажачий може зайти на сайт НТУУ "КПІ" у Інтернеті – www.ntu-kr.kiev.ua та ознайомитися з результатами тестування. Такий досвід, як зауважив М.З.Згуровський, в Україні запроваджено вперше.

Із доповіддю про підсумки тестування слухачів системи доуніверситетської підготовки виступив керівник Центру тестування та моніторингу знань член-кореспондент НАН України, професор В.С.Мельник. Випускні, за програмою вступних до університету, випробування пройшли 7 тис. слухачів, 80% із яких отримали позитивні оцінки. До

перевірки фахових завдань було залучено 70 методистів та 30 експертів, в тому числі із Хмельницького, Вінницького, Дніпропетровського. Було використано при організації тестування передовий досвід провідних ВНЗ Росії, але наша система тестування, як наголосив у своєму виступі В.С.Мельник, орієнтована на наші потреби. Після оголошення оцінок для з'ясування абітурієнтами своїх помилок було відкрито прийом апеляційних заяв, бажачим було показано їхні роботи та проведено їх аналіз з метою уникнення помилок у майбутньому.

Наприкінці засідання по кожному із факультетів (інститутів) за результатами тестування було затверджено прохідні бали та кількість осіб, рекомендованих до вступних випробувань у формі співбесіди як професійно-орієнтованої молоді, що досягла високих успіхів у 2002-2003 навчальному році в закладах та підрозділах доуніверситетської підготовки. Всього рекомендовано до співбесіди 3182 осіб, близько 60% місць від плану прийому залишено на літні конкурсні випробування.

Ю.Москаленко

Факультети (інститути)	Рекомендовано до співбесіди (осіб)	Прохідний бал	Напівпрохідний бал та пріоритет
ІФФ	159	32	31, 1-й та 2-й
ММІ	251	32	31, 1-й
ІХФ(м)	172	32	31, 1-й
ІХФ(х)	32	39	–
ХТФ	158	31	–
ТЕФ	241	35	–
ФЕА	193	35	–
ПБФ	188	34	–
ЗФ	140	32	31, 1-й та 2-й
ФІОТ	137	47	–
ФІМ	77	44	–
РТФ	143	34	–
ФЕЛ	348	40	–
ІЕЕ	199	33	–
ВПФ(м)	34	80	–
ВПФ(т)	43	44	–
ФММ	140	82	–
ФАКС	127	36	–
ФТІ	80	42	–
ФМФ	67	33	–
ФС	52	78	–
І П С А	119	47	–
ІТС	85	40	–
ФБТ(х)	29	52	–
ФБТ(м)	13	34	–

15 червня – день медичного працівника

Напередодні Дня медичного працівника кореспондентки нашої газети відвідали студентську поліклініку НТУУ "КПІ", а саме кабінети лікарів, які користуються у цій поліклініці величезною повагою, мають великий трудовий стаж, міцний душевний потенціал, справжнє покликання допомагати людям.

Терапевт **Марія Броніславівна Дмитренко** працює у поліклініці більше 20 років. Зарекомендувала себе як висококваліфікований знающий спеціаліст. Користується повагою колег і пацієнтів.

Зайшовши до її кабінету, ми побачили дуже багато доглянутих, гарних, різнобарвних домашніх квітів на підвіконні, і взагалі, там було якось дуже по-домашньому затишно.

Марія Броніславівна закінчила Київське медичне училище №2, потім медінститут. Працювала фельдшером, медсестрою, завідувачкою поліклінічного військового відділення в Німеччині.

Визнає, що медицина – її справжнє покликання. І не зважаючи на матеріальні негаразди, ніколи б не пішла іншим шляхом, якби все довелося починати спочатку.

– **Маріє Броніславівно, Ви, напевно, приречені бути лікарем усюди і завжди – вдома, у компанії, у гостях.**

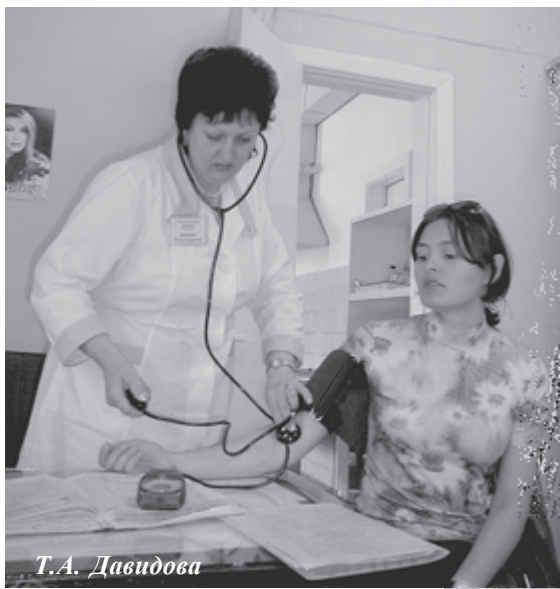
– Так, звичайно, і навіть на вулиці вже рефлекторно починаю придивлятися до людей, ставлячи діагноз.

Віра Павлівна Дегтяренко у 1971 році закінчила київський медінститут, відділення педіатрії, працювала в районній дитячій лікарні, у санаторії, трохи викладала у медучилищі. Має 5 спеціалізацій – лікарський контроль у спорті, терапія, функціональна діагностика, гомеопатія, педіатрія. До речі, педіатрія – це її улюблений профіль. Вона і зараз вважає себе педіатром, бо студенти – таки ж діти.

В.П. Дегтяренко

Віра Павлівна стала лікарем, як вона сама вважає, втілюючи таким чином мрію свого батька. Батько її був фронтовиком, його поранило ще у перші дні війни. Родина його навіть не знала, що він живий. Потім він працював у

Т.А. Давидова

госпіталі в Іркутській області, де здобув лікарський досвід. Допомагаючи пораненим, він полюбив медицину і встиг прищепити цю любов своїй дочці. Ще у дитинстві вона лікувала ляльок і досі дуже любить свою справу. А тема війни лунає гірким рефреном у її поезіях:

*У серпні вітер хилить трави,
І палить їх, як у вогні,
До спогадів про бій кривавий
Вернуться хочеться мені.
Тут постріли весь день лунали,
Гула скалічена земля,
Рясним засіяна металом...*

Ті рани ще й тепер болять... До речі, поезія є другим покликанням Віри Павлівни. Вона друкувалася у дитячій газеті "Зірка", у газеті "Радянська жінка", у журналі "Жінка", перекладає вірші з німецької, зокрема поезії відомого німецького поета Теодора Шторма.

Такі якості Віри Павлівни, як її доброта, чуйність, інтелігентність, допомагають як у її лікарській, так і у творчій діяльності. Побажаємо ж їй успіхів і людського щастя!

Тетяна Андріївна Давидова, працівник фізіотерапевтичного кабінету, також медик за покликанням. Медучилище вона закінчила у 1981 році. Працювала у лікарні для вче-

них на заводі Точелектроприлад, у медсанчастині. Вона має, окрім того, середню спеціальну освіту, закінчила швейне училище, але не залишилася працювати зі швейною машинкою, бо її покликання – допомагати людям. Пояснюючи нам, як працює електрофорез, УВЧ, магнітна терапія тощо, і в яких випадках вони призначаються, вона виявила свою компетентність, турботу про молоде покоління, глибоку обізнаність з його проблемами. Каже, що сучасні немедикаментозні методи лікування є дуже ефективними, з'являються нові. Юнаки і дівчата, як не дивно, ставляться до цього серйозно, відвідують усі сеанси, що їм призначені. Дуже багато молодих спортсменів приходять задля травматичної реабілітації.

Але до інших немедикаментозних методів лікування Тетяна Андріївна ставить його обережно. "Я бачу реальні результати терапії, яку проводжу, –

О.В. Ткалич

каже вона, – а при нетрадиційному лікуванні вони з'являються не відразу, до того ж такі методи вимагають глибоких знань з медицини, а у всіх цих "нетрадиційників" їх взагалі може не бути". Не вірить Тетяна Андріївна і в універсальні апарати, такі, як "Квантерра".

лікування в стані здоров'я, 10% – диспансерні хворі, з них 60% терапевтичного профілю.

І тут потрібно докласти максимум зусиль, щоб разом з адміністрацією, профспілковим комітетом підвищити якість медичних оглядів, диспансеризацію, оздоровлення.

За минулий рік було проліковано 17160 студентів, 3,5 тисяч студентів оздоровлені в університетському санаторії-профілакторії.

Адже у студентів НТУУ "КПІ" є всі умови для зміцнення свого здоров'я. Працює денний стаціонар, де всі ліки безкоштовні, у відділенні реабілітації встановлене сучасне обладнання, використовується водо-грязе лікування. Весь рік працює санаторій-профілакторій, під час канікул функціонують оздоровчі бази "Маяк", "Політехнік".

Значна робота з оздоровлення студентської молоді проводиться на факультеті фізичного виховання та спорту.

У переддень медичного працівника мені хотілося б від усього серця поздоровити всіх лікарів, медичних сестер, молодший медперсонал, всіх, хто працює на медицину, з професійним святом, побажати міцного здоров'я, особистого щастя, наснаги в роботі і житті.

М.В. Шамардак,
зав. студентської поліклініки

М. Б. Дмитренко

Але вірить у внутрішні психологічні настанови, знає, що коли студент приходить і не вірить у допомогу лікування, то воно йому і не допомагає.

Тож побажаймо Тетяні Андріївні успіхів в роботі, і щоб усі її пацієнти одужували!

Олена Володимирівна Ткалич, стоматолог, працює у нашій лікарні вже 25 років, закінчивши Полтавський медичний стоматологічний інститут та інтернатуру. Вона взагалі з народження знала, що стане лікарем – у неї не було іншого шляху, бо батьки були медиками, і усі друзі, знайомі, з якими вона все життя спілкувалася – теж.

– **Олено Володимирівно, а Вами у дитинстві лякали малюків?**

– Ні, бо всі мої знайомі малюки були з лікарських родин.

Взагалі Олена Володимирівна вважає, що стоматологія чомусь веселіша і розкутіша люди, ніж інші лікарі. Мабуть тому, що стоматологія – галузь естетична. Проте лікарі стоматологічного відділення на чолі з Юрієм Федоровичем Котельчуком, на превеликий жаль, не займаються протезуванням та ортодонцією, а надають лише першу допомогу. Вони, рятуючи своїх пацієнтів від страшного болю, не відчують себе героями, і просять у долі та керівництва лише нових бормашин та матеріалів.

Студентам Олена Володимирівна радить не палити, менше вживати спиртних напоїв, чистити зуби двічі на день, а відбілюючими пастами лише двічі на тиждень і користуватися жуйкою не більше 15 хвилин після їжі.

А ми бажаємо Олені Володимирівні усього, що вона сама собі бажає, і ще, щоб у студентів ніколи не боліли зуби.

Л.Гльсько
Фото Л.Пушкарьової

Готова до будь-яких ситуацій

Уже чотири роки в 12-му гуртожитку працює медичний пункт військового інституту. З восьмої ранку до дев'ятої вечора за невідкладною медичною допомогою та консультацією сюди можуть звертатися також студенти та співробітники НТУУ "КПІ".

Опікується цим маленьким, але вкрай необхідним підрозділом університету його начальник – майор медслужби **Лариса Василівна Діденко**, надзвичайно енергійна і ділова у справах, мила і приваблива у спілкуванні жінка. Коли Лариса Василівна отримала це призначення, ніякого пункту не було й згадки. За підтримки керівництва університету та інституту розпочала з відновлення та перепланування приміщення. Мабуть, пальців не вистачить полічити професії та навички, які вона набула під час ремонту. Тепер тут є палати, процедурний та стоматологічний кабінети, ідальня, інші приміщення.

Колектив у медпункті працює невеликий, і роботи всім вистачає. Найчастіше доводиться лікувати ГРВІ, ангіни, пневмонії, кишково-шлункові захворювання тощо. Крім того щодня знімають пробу з їжі, здійснюють санітарний контроль за пунктом харчування, відвідують стрільби, виконують передрейсовий огляд водіїв, а ще проводять профогляди всього особового складу, працюють у приймальній комісії та багато іншого.

А тут знову господарські клопоти спати не дають: капосний грибок улодобав-таки їхні чистенькі стіни та стелю, тож потрібно терміново вживати заходів. Знову витрати, фінанси... Незручно казати, але навіть за службовий телефон, за яким звертаються по допомогу політехніки (241-68-13), співробітники медпункту платять в складчину з своєї зарплатні.

Хоч як багато клопотів у начмеда, Лариса Василівна ще й ніжна матуся

та турботлива дочка. Її маленька розумниця-донька, якою переважно опікується бабуся (дай їй Бог здоров'я), тишить маму то чудернацьким оргамі, то новими фортеп'яними п'єсами, то успіхами у підготовчій групі престижного ліцею. І хоча часто їй доводиться засинати під бабусині колісанки, донька з розумінням ставиться до того, що мама постійно у справах, адже у неї така важлива професія – допомагати людям. До того ж, як військово-лікареві, доводиться завжди бути готовою до будь-яких ситуацій.

Коли випадає вільна хвилинка, Лариса Василівна працює над кандидатською, яку планує найближчим часом представити на суд фахівців.

Нехай у її добі буде стільки годин, щоб вистачило на все задумане. А ситуації хай трапляються тільки мирні, щоб засинаючи донечка знала: мама поруч.

Н.Вдовенко

Л.В. Діденко

Вальс. Ансамбль спортивного бального танцю "Стиль"

ренко – отримала звання майстрів спорту. Вітаємо!

У репертуарі ансамблю танці європейські та латиноамериканські, історико-побутові та сучасні новинки. Під час концерту ансамбль ще двічі виходив на сцену, виконав "Джайв", "Ча-ча-ча".

На концерті виступив ще один танцювальний колектив – Народний ансамбль народного танцю "Політехнік", що існує вже 55 танцювальних сезонів – життя кількох танцювальних поколінь. За роки існування ансамблю народного танцю понад 3000 самодіяльних аматорів – здебільшого студентів – навчалися тут мистецтву танцю. Колективу аплодували тисячі й тисячі глядачів не тільки в рідному

Вокальний ансамбль "Сьоме почуття"

ТАЛАНТИ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ

30 травня у ЦКМ НТУУ «КПІ» відбувся звітний концерт колективів художньої самодіяльності нашого університету, в якому взяли участь майже десять творчих колективів та окремих виконавців, що представляли багато жанрів сценічного мистецтва – спів, танці, драматургію.

Відкрила концерт Народна хорова капела, найстаріший творчий колектив нашого університету. Капелу заснувала у далекому 1947 році Л.О.Падалко. За роки свого існування капела пройшла великий і складний шлях. Були часи, коли її знали не тільки в Києві та Україні, але й в багатьох містах Радянського Союзу. Був 1989 рік, коли капела під керівництвом Г.Л.Горбатенко на першому Всеукраїнському

пари ансамблю спортивного бального танцю "Стиль". Ті, хто останніми роками був на Днях першкурсника, звичайно, пам'ятають цей ансамбль і цей вальс на Площі знань. Легкість, злагоженість, розкутість, артистизм – все зачаровувало глядачів.

Керують ансамблем Петро та Ірина Олефіренки – майстри міжнародного класу, лауреати та переможці міжнародних конкурсів протягом багатьох років, досвідчені майстри своєї справи і педагоги. Колектив моло-

Народна академічна хорова капела

Киеві, Україні, а й по всіх усюдах, куди вели гастрольні шляхи – у Чехословаччині, Угорщині, Болгарії, США. Ансамбль – лауреат міжнародних фестивалів – "Баденгурська осінь" (Польща, 1993 р.) та "Лесина пісня" (1996 р.).

Сьогоднішній керівник ансамблю – Марія Міцек – на своїй посаді тільки два роки. Але за цей час колектив під її керівництвом отримав диплом переможця конкурсу народної хореографії ім. Павла Вірського та Міжнародного фестивалю танцю народів світу "Веселюва Терпсихора".

Виконуючи "Сіртаки", "Арагонську хоту", представлені на концерті, танцюристи просто вразили всіх своїм професіоналізмом, чіткістю, злагоженістю, синхронністю рухів.

Кілька студентів виступали із сольними вокальними номерами. Вікторія Баранник виконала пісню "Чарівна скрипка", Наталя Гартфіль – "Лебедину вірність", Аня Волкова – "Зіронуку", Оля Попова – "Я живая река", Олександр Селіхов – "Ангела" та "Грім

Народна капела бандуристів

конкурсів хорового мистецтва ім. М.Льонтовича виборолла Гран-прі. А в тому конкурсі виступали і професійні хори... Були і темні часи – кінець 1990-х, коли капела фактично перестала існувати... З 1999 року очолив Народну хорову капелу Віктор Рудь. З того часу капела близько 30-ти разів виступала перед аудиторією, з кожним разом додаючи в чистоті інтонації, красі тембру, складності репертуару, силі звуку. Фахівці відзначають творчий яскравий злет капели.

Хорова капела виконала старовинний студентський гімн "Гаудеамус" (латиною та українською) і дві сучасні пісні англійською мовою. Нова репертуарна лінія – одна з особливостей стилю керівництва Руслана Бондаря – художнього керівника і диригента та Олени Пономаренко, хормейстера. Виконуючи традиційні твори, такі, як народні українські, духовні пісні, капела освоює сучасні пісні англійською мовою, блюзові композиції. На жаль, на концерті звітували не всі капелісти – сесія... Та й програма виступу в неповній мірі відобразила репертуар і можливості колективу.

Після хорової капели на сцену під чарівні звуки вальсу випливали

дий з хорошим амбіційним прагненням до досягнень нових вершин. У своєму творчому доробку має нагороду різного гатунку. Переможець багатьох фестивалів та конкурсів. Серед учасників колек-

Сіртаки. Народний ансамбль народного танцю "Політехнік"

тиву є призери Національних чемпіонатів України.

До речі, клубу "Стиль" присвоєно цього року звання кращого серед студентських клубів України, а пара, яка танцює в цьому клубі – Антон Абраменко і Ганна Олефі-

серед ясного неба". А всі разом ці студенти – це вокальний ансамбль "Сьоме почуття", що гарно виконав ряд пісень.

Познайомилися глядачі і з сучасною хореографією у виконанні Юлії Цвігун.

Естрадний театр аматорів КПІ (ЕТА) існує вже 42 роки. Організатор театру і автор практично всіх його вистав – колишній студент, а зараз доцент кафедри обробки металів тиском ММІ, заслужений працівник культури Віталій Вадимович Іващенко. Не одне покоління студентів і не з одного міста аплодувало цьому театру.

ЕТА представив мініатюру "Я Вас кохаю", яку (звичайно, у виконанні інших акторів) свого часу бачили батьки нинішніх студентів. Тема – студенти, весна, кохання – вічна тема для такого навчального закладу, як наш. І коли спостерігаєш, як тепло сприймає виставу глядач, думаєш, що ця мініатюра – вже класика нашого університету. Адже класика – це те, що не старіє.

Естрадний театр аматорів

Думаю, що глядачі погодяться зі мною в тому, що емоційною кульмінацією всього концерту став виступ Народної капели бандуристів, якою керує заслужений працівник культури Вікторія Шевченко.

Коли виступала капела, я тільки слухав, дивився і був в захопленні. А зараз вже можна проаналізувати, спробувати виділити якість складові, що обумовили таке враження.

По-перше, дуже колоритним є зовнішній вигляд капели, де є і молоді дівчата, і поважні сивочолі вусаті дядьки, та всі в гарних українських національних костюмах. І майже в кожного (кожної) в руках якийсь інструмент – бандура, скрипка, баян, цимбали... Вони чи то зійшли зі сторінок якоїсь гарної книжки про Україну, чи приготувалися для зйомок якогось художнього альбому.

По-друге, – це репертуар – найкращі в світі українські народні пісні – класика з класики.

По-третє, чудове звучання і голосів, й інструментів.

І насамкінець, мабуть, найголовніше – відчувався великий емоційний підйом, з яким учасники капели виконували всі номери. Це дійсно, як кажуть, вкладало у виступ душу.

Незабутнє враження.

Потім я дізнався, що капела бандуристів два роки тому пережила велику трагедію, через що довгий час не виступала. Цей виступ – перший після перерви. Хочеться сказати учасникам капели: велике спасибі! Виступайте частіше, радуйте глядачів, будіть в них добрі почуття, ваше мистецтво сьогоднім край необхідно всім!

А узагальнюючи побачене і почуте на звітному концерті, хотілося б звернутися до студентів: поки молоді, поки вчитеся в КПІ, приходьте в ЦКМ, вступаєте в художні колективи. Не позбавляйте себе унікальної можливості розвиватися духовно!

В.Копіровський

ОГОЛОШЕННЯ

До Управління міжнародних зв'язків НТУУ "КПІ" надійшла інформація про проведення Міжнародної наукової конференції UNITECH'03, яка відбудеться 20-21 листопада 2003 р. у Технічному університеті м. Габрово

Теми доповідей конференції такі:

- Електротехніка;
- Електроніка та апаратура зв'язку;
- Проектування машин та інструментів;
- Технології у машинобудуванні та текстильному виробництві;
- Гідрравліка, пневматика та теплотехніка;
- Економіка і менеджмент;
- Суспільні та гуманітарні науки;
- Математика, фізика, хімія та захист навколишнього середовища.

Більш детальну інформацію можна отримати у вівозо-протокольному відділі УМЗ (кімн. 179 1-го корпусу), телефони: 236-09-86, 441-13-20.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 441-14-58, 241-66-95

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
М.В.КВАЧЕНЮК

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.